

Cyclamen hederifolium

Foto: Gert Hoek

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Cyclamen* is afgeleid van het Griekse woord *kyklos*, wat 'cirkel' of 'schijf' betekent, verwijzend naar de ronde, afgeplatte knol van de plant. De soortnaam *hederifolium* is afgeleid van het Latijnse *hedera* (klimop) en *folium* (blad). De naam verwijst naar de bladvorm, die enigszins lijkt op die van de klimop (*Hedera*), namelijk gelobd en min of meer hart- of pijlvormig.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

De plant *Cyclamen hederifolium* is taxonomisch als volgt ingedeeld:

- Rijk: *Plantae* (Planten)
- Orde: *Ericales*
- Familie: *Primulaceae* (Sleutelbloemfamilie)
- Geslacht: *Cyclamen*
- Soort: *C. hederifolium*

Synoniemen

De meest voorkomende synoniemen zijn historische namen die niet langer algemeen worden gebruikt. Hiertoe behoren *Cyclamen neapolitanum* en *Cyclamen europaeum* var. *hederifolium*. De naam *C. neapolitanum* wordt nog steeds af en toe in oudere literatuur of in de handel gebruikt en wordt vaak verwezen als de geldige naam van deze soort.

Variëteiten en Cultivars

Cyclamen hederifolium is een van de meest populaire en winterharde soorten. Het staat bekend om zijn enorme variatie in bladpatronen en bloemkleuren. Er zijn twee botanische ondersoorten en talloze cultivars en selecties.

- *Cyclamen hederifolium* subsp. *hederifolium*: De meest voorkomende ondersoort.
- *Cyclamen hederifolium* subsp. *crassifolium*: Een ondersoort met dikkere, vleziger bladeren, te vinden op Kreta en Rhodos (wordt soms tot *C. confusum* gerekend).
- *Cyclamen hederifolium* 'Album': De meest bekende cultivar, gekenmerkt door zuiver witte bloemen.
- *Cyclamen hederifolium* 'Ruby Glow': Geselecteerd voor de dieprode tot karmijnrode bloemkleur, die intenser is dan de wilde vorm.
- *Cyclamen hederifolium* 'Silver Arrow': Een selectie die gewaardeerd wordt om bladeren met een opvallend, uitgerekt, zilveren patroon in het midden.
- *Cyclamen hederifolium* 'Bowles Apollo': Een populaire kweekvorm met prachtig gemarmerde, bijna geheel zilverkleurige bladeren met een fijne groene rand.
- *Cyclamen hederifolium* 'Tilebarn Flash': Geselecteerd op een intense roze bloemkleur en een zeer duidelijk donkerdere 'mond' (vlek).
- *Cyclamen hederifolium* 'Nettleton Silver': Een cultivar die zeer egaal zilveren, vrijwel ongemarmerde bladeren vertoont.

Familie

Cyclamen hederifolium behoort tot de familie Primulaceae, oftewel de Sleutelbloemfamilie.

Hoogte

Dit is een kleine, knolvormende plant die een hoogte bereikt van ongeveer 10 tot 15 centimeter wanneer deze in bloei staat.

Bloemkleur

De bloemkleur van de wilde soort varieert van lichtroze tot magenta, met een donkere, paarsrode vlek (de 'mond') aan de basis van elk bloemblad. Witte bloemvormen zijn zeer algemeen in de kweek.

Bladkleur

De bladkleur is doorgaans middengroen tot donkergroen. De bladeren zijn hartvormig, vaak diep gelobd, en vertonen een extreem variabele en vaak fraaie zilverkleurige marmering of patroon aan de bovenzijde.

Bloeiperiode

De bloeiperiode valt in de herfst, meestal van september tot november. De bloemen verschijnen vóór de bladeren of tegelijkertijd met de eerste bladeren.

Standplaats

De plant gedijt het beste in de halfschaduw tot schaduw, ideaal onder loofbomen. De bodem moet goed gedraineerd zijn, humusrijk en bij voorkeur kalkhoudend. De knollen moeten oppervlakkig worden geplant om uitstekende winterhardheid te garanderen.

Herkomst

Cyclamen hederifolium is inheems in het Middellandse Zeegebied, voornamelijk in Zuid-Europa, van Zuid-Frankrijk tot Turkije, en omvat Italië, Griekenland en de Balkan.

Soort gewas

Het is een knolgewas en een kruidachtige vaste plant die in de zomer in rust gaat (*zomer-dormant*). Het is een uitstekende, zelf-uitzaaiende bodembedekker voor bosranden.

Vermeerderingswijze

De meest natuurlijke en meest gebruikte methode is zaaien. De zaden hebben mieren nodig voor verspreiding (*myrmecochorie*). Hoewel het delen van de knollen technisch mogelijk is, wordt het vanwege het risico op rot en de moeilijke genezing van de knol afgeraden.

Klimaatzone (USDA-zones)

Cyclamen hederifolium is een van de meest winterharde soorten en is geschikt voor USDA-zones 5 tot 9.

Insecten

De plant is over het algemeen robuust en niet vatbaar voor ernstige ziekten. In zeer warme, vochtige omstandigheden kan rot optreden. In de kas kan de cyclamenmijt (*Phytonemus pallidus*) een probleem zijn. In de tuin kunnen slakken en muizen de bladeren en knollen aantasten.

Bronvermelding

http://www.cyclamen.org/hederifolium_set.html

<https://www.rhs.org.uk/plants/4820/cyclamen-hederifolium/details>

https://en.wikipedia.org/wiki/Cyclamen_hederifolium

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Cyclamen</i> (Grieks: cirkel/schijf, knolvorm), <i>hederifolium</i> (Latijn: klimopblad-achtig, verwijst naar de bladvorm).
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Familie: Primulaceae, Geslacht: <i>Cyclamen</i> , Soort: <i>C. hederifolium</i>
Synoniemen	<i>Cyclamen neapolitanum</i> , <i>Cyclamen europaeum</i> var. <i>hederifolium</i>
Variëteiten en Cultivars	<i>C. hederifolium</i> subsp. <i>hederifolium</i> , <i>C. hederifolium</i> subsp. <i>crassifolium</i> , <i>C. hederifolium</i> 'Album', <i>C. hederifolium</i> 'Ruby Glow', <i>C. hederifolium</i> 'Silver Arrow', <i>C. hederifolium</i> 'Bowles Apollo', <i>C. hederifolium</i> 'Tilebarn Flash', <i>C. hederifolium</i> 'Nettleton Silver'
Familie	Primulaceae (Sleutelbloemfamilie)
Hoogte	10 tot 15 centimeter
Bloemkleur	Lichtroze tot magenta, met donkere, paarsrode 'mond'-vlek; ook wit.
Bladkleur	Middengroen/donkergroen, gelobd, met zeer variabele zilverkleurige marmering.
Bloeiperiode	September tot november (herfst)
Standplaats	Halfschaduw tot schaduw; goed gedraineerd, humusrijk, kalkhoudend; knollen oppervlakkig planten.
Herkomst	Middellandse Zeegebied (Zuid-Europa, van Frankrijk tot Turkije).
Soort gewas	Knolgewas en kruidachtige vaste plant (zomer-slapend).
Vermeerderingswijze	Zaaien (mierenverspreiding), delen (afgeraden).
Klimaatzone (USDA-zones)	USDA-zones 5 tot 9
Insecten	Zelden cyclamenmijt; slakken en muizen kunnen knollen en bladeren beschadigen.